

זו הדרך היחידה למנוע מאיראן נשק גרעיני

28.04.2025 | גלעד ארדן written by

בחלוף מאה הימים הראשונים לכהונתו השנייה של הנשיא טראמפ, שלושה דברים כבר ברורים: טראמפ מוכן לנטוש מוסכמות ופרדיגמות ישנות, ולאמץ מדיניות חדשנית ואף מהפכנית; הוא נחוש לממש את גישת "אמריקה תחילה" ולחתור לעסקאות גדולות ומשמעותיות; הוא דבק באהדתו לישראל ורה"מ נתניהו היה הראשון שהתארח בבית הלבן, ואף נפגש עם הנשיא האמריקני פעמיים.

במציאות זו ישראל חייבת להציג בפני הממשל החדש את חזונה לעתיד המזרח התיכון ¹ חזון שכולל את הפלת המשטר בטהרן, אימוץ פרדיגמות חדשות בזירה הפלשתינית, ושינוי עמוק בארגונים הבינלאומיים ובראשם האו"ם, עד כדי פירוקו. בו בזמן עלינו להיערך גם לאתגרים המורכבים שגישתו של טראמפ עלולה להציב לביטחוננו הלאומי.

החשש מעסקה מחודשת עם איראן, שתשאיר בידי האייתוללות יכולות העשרה בדומה להסכם הגרעין שטראמפ עצמו הגדיר כ"אסון", מעט פחת ² אך עדיין לא נעלם. ויש לומר את האמת ³ אין "עסקה טובה" עם המשטר הרדיקלי בטהרן. המשטר הזה לעולם לא יוותר על השאיפות הגרעיניות שלו, המיועדות לייצא את המהפכה האסלאמית ולבסס הגמוניה שיעית באזור. גם אם האיראנים יסכימו להשהות את תוכנית הגרעין שלהם, זה יהיה רק עד שנשיא נוח יותר עבורם ייכנס לבית הלבן.

הדרך היחידה לעצור את איום הגרעין האיראני, ואת המאמצים של איראן לבנות מחדש את זרועות הטרור שלה, היא החלפת המשטר. למרות ההתנגדות של חלק מהציבור האמריקני לעצם הרעיון של "שינוי משטר" (Regime Change), כלקח מהמחירים ששילמה ארה"ב על מלחמות בעיראק ובאפגניסטן, עלינו להסביר שהמציאות כיום שונה: איראן חלשה מתמיד, השמיים שלה כמעט חשופים והיא תחשוש מעימות צבאי עם ארה"ב.

יתרה מכך, ציבור גדול מאוד באיראן חפץ בשינוי המשטר ובהחלפתו. אכיפה בלתי מתפשרת של סנקציות, לצד פעולות צבאיות שיפגעו לא רק בתוכנית הגרעין אלא גם במוקדי הכוח של המשטר, יכולות לאפשר לקבוצות אלו לממש את שאיפותיהן לשים קץ למשטר האייתוללות. חשוב להדגיש גם שהחלפת המשטר האיראני, המהווה שותף אסטרטגי של סין ⁴ תחליש אף את בייג'ין.

לשבור קונספציות בעזה

בגזרת עזה טראמפ הוא אסטרטג. הוא הוכיח נכונות לשבור קונספציות ומוסכמות, כשהעלה את רעיון ההגירה מרצון של עזתים ובנייה מחדש של הרצועה בחסות אמריקנית. לא מדובר בפנטזיה [?] רבים בעזה אכן שואפים לעתיד טוב יותר במדינה אחרת. אם ארה"ב תפעיל את מנופיה ותעניק תמריצים נכונים, יימצאו המדינות שיסכימו לקלוט עזתים [?] לפחות במסגרת הומניטרית.

הנשיא טראמפ מבין היטב שחמאס לא יכול להישאר בשלטון. הוא נכון לגבות כל מהלך ישראלי שמטרתו להחליש את חמאס, עד כדי סיום שליטתו ברצועה. עם זאת, בסופו של דבר, טראמפ צפוי לתמוך כמעט בכל החלטה שתקבל ממשלת ישראל [?] בין שמדובר בעסקת חטופים שתחייב הפסקת אש ולאחריה חידוש הלחימה על ידי ישראל בתיאום עם הנשיא ובין שמדובר בהמשך הלחימה ובעידוד הגירה מרצון.

ההתמקדות בעזה מובנת, אך דווקא זירת יהודה ושומרון עלולה לחזור למרכז סדר היום המדיני-ביטחוני, אם אבו מאזן יסתלק מהבמה הפוליטית וחמאס ישתלט על ערים פלסטיניות. עזיבתו של אבו מאזן את הזירה הפוליטית צפויה להתרחש בצורה כזו או אחרת בתקופת כהונתו של טראמפ. אירוע כזה, שצפוי להוביל להחלשת הרש"פ ולביזור מוקדי הכוח בזירה הפלסטינית, יהיה הזדמנות נדירה עבורנו לשינוי הקונספציות הישנות ולעיצוב מציאות חדשה ביהודה ושומרון.

אבל אסור להמתין לרגע הזה. כבר עתה על ישראל להציג בפני הנשיא חזון אסטרטגי חדש, שאינו כבול להסכמי אוסלו או לרעיון ההזוי של מדינה פלסטינית. רק כך נהיה מוכנים להזדמנות לחולל שינוי פרדיגמטי. כצעד ראשון, על ישראל להחיל מייד את ריבונותה על ההתיישבות היהודית ביו"ש [?] מהלך שיבטא באופן ברור: לא עוד נסיגות, לא עוד ויתורים לגורמים עוינים, לא עוד חיזוק המסיתים ותומכים בטרור. עמידה על זכויותינו!

להפסיק את המימון לאו"ם

גם בזירה הבינלאומית נפתחה בזכות טראמפ הזדמנות חסרת תקדים: השנה ימלאו 80 שנה להקמת האומות המאוחדות [?] גוף שהחל כתקווה לעולם בטוח, אך הפך למנגנון מסואב ומושחת המשמש את יריבותיה של ארה"ב ומשרת דיקטטורים וארגוני טרור. כפי שחבר הלאומים קרס בשל חוסר אפקטיביות מובהק, כך גם האו"ם [?] שלא מסוגל לקדם שלום וביטחון עולמי, אלא מעניק לגיטימציה למשטרים רודניים.

הנשיא טראמפ כבר פעל באומץ כשהוציא את ארה"ב ממועצת זכויות האדם ומארגון הבריאות העולמי, והפסיק את המימון לאונר"א. כעת יש להרחיב את המהלך: להפסיק כליל את מימון ארה"ב לאו"ם [?] שמגיע לכ-19 מיליארד דולר בשנה [?] ולהוביל מהלך היסטורי להקמת גוף

בינלאומי חדש: ליגת הדמוקרטיות. מוסד זה יאגד את דמוקרטיות אמיתיות, יילחם בטרור ויקדם שלום ויציבות אמיתיים בהובלת ארה"ב ומדינות בעלות ערכים ואינטרסים משותפים.

מאה הימים הראשונים של הנשיא טראמפ הוכיחו כי בפנינו הזדמנות היסטורית לעיצוב סדר אזורי חדש. ישראל חייבת לפעול מתוך עוצמה, חזון ותעוזה, ולרתום את הידידות העמוקה עם וושינגטון כדי לקדם מהלכים ארוכי טווח לשינוי המציאות ^[1] מטהרן ועד רמאללה, מעזה ועד ניו יורק. בעידן של הנהגה אמריקנית שלא חוששת לשבור פרדיגמות, גם ישראל נדרשת לחשיבה מחוץ לקופסה ולצעדים אמיצים. ההזדמנויות שעומדות לפתחנו ^[2] לא ימתינו לנצח.

פורסם בישראל היום, בתאריך 28.04.2025.